

Uttalelse fra PBL i forbindelse med RNB 2020

PBL er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for private barnehager, stiftet i 1993. Med 1.923 private medlemsbarnehager med 104.984 barn og 27.402 årsverk, har PBL bygget opp et omfattende kompetansemiljø om drift av private barnehager. Vi har medlemmer over hele landet, i 214 kommuner. Siden 2014 har det vært forutsetning for å være medlem i PBL, at barnehagen har en tariffavtale som også regulerer tjenstepensjonen.

PBL vil i anledning revidert nasjonalbudsjett komme med en uttalelse til utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget.

PBL vil fremheve viktigheten av at Stortinget i behandlingen av revidert nasjonalbudsjett må sørge for nødvendig finansiering av bemanningsnormen, og for at kommunale og private barnehager blir likebehandlet i finansieringen av smitteverntiltak i barnehagene.

1. Finansiering av bemanningsnormen.

Både KS og PBL legger til grunn at bemanningsnormen ikke er fullfinansiert.

Over statsbudsjettet for 2020 ble det øremerkede tilskuddet til bemanningsnorm i barnehagene redusert fra 262,8 millioner kroner i 2019 til 111,2 millioner kroner i 2020. Kuttet ble gjort på bakgrunn av et anslag fra KD som viste at tilskuddene til private barnehager i 2020 ville øke med 630 millioner kroner som følge av økt bemanning i kommunale barnehager i 2018.

<https://stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=77176>

Basert på reelle tilskuddssatser fra kommunene gjorde PBL i januar en beregning som viser at den reelle økningen i tilskudd til private barnehager i 2020, som følge av økt bemanning i kommunale barnehager i 2018, var på 133 millioner kroner. Med andre ord en differanse på en halv milliard kroner sammenlignet med departementets anslag.

Dagens finansieringssystem gir store forskjeller i tilskudd til private barnehager fra kommune til kommune. Siden rammefinansiering av barnehagene ble innført i 2011 har om lag hver tredje private barnehage årlig gått i underskudd.

En medlemsundersøkelse PBL gjorde blant enkeltstående private barnehager i januar 2020, viste at kun 48 prosent av barnehagene oppga at de hadde grunnlag for videre drift av barnehagen, gitt dagens tilskuddsnivå. Fire av ti barnehager som svarte på undersøkelsen, oppgir at de regner med å gå med underskudd når regnskapet for 2019 er klart. Nær halvparten av respondentene, oppgir at de budsjetterer med underskudd i 2020.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2020 pekte Kunnskapsdepartementet på en sikkerhetsventil. Denne gikk ut på at «fylkesmannen, etter søknad fra kommunen, i særlege tilfelle kan tildele skjønnsmidlar til private eller ideelle barnehagar dersom dei får økonomiske problem som følge av bemanningsnorma i 2020».

KD har i et brev til PBL slått fast at «muligheten for kommunene til å søke om skjønnsmidler på vegne av private barnehager er [...] en snever unntaksmulighet for helt særegne tilfeller».

<https://www.pbl.no/aktuelt/tilskudd-og-barnehagedrift/departementet-skjønnsmidler-er-snever-unntaksmulighet-for-saregne-tilfeller/>.

Fylkesmannen i Vestland har sagt at midler til dette formålet ikke blir prioritert i 2020.

<https://www.barnehage.no/artikler/skulle-vaere-en-okonomisk-sikkerhetsventil-for-private-barnehager-slik-fungerer-den-i-praksis-br/491744>

PBL støtter innføringen av bemanningsnormen, men mener en så stor og kostnadskrevende reform i en offentlig finansiert sektor må være finansiert for alle barn i alle barnehager. Det er den ikke i dag.

PBL mener avklaringen fra Kunnskapsdepartementet om skjønnsmidler til private barnehager er med på å uthule bemanningsnormen. PBL mener også at det ikke styrker tilliten til styringen av sektoren når det innføres nye nasjonale krav til bemanning og pedagogtthet i et system der det fra før skiller over fire millioner kroner i inntekter til en barnehage av gjennomsnittlig størrelse, fra kommunen med høyest til lavest tilskudd.

PBL ber Stortinget ta ansvar for finansieringen av bemanningsnormen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett som legges frem 12. mai.

2. Finansiering av smitteverntiltak.

PBL ber også Stortinget sørge for at ekstraordinære midler som kommunene bruker på hygienetiltak, vikarbruk m.v. i kommunale barnehager i forbindelse med korona-pandemien i 2020, også tilfaller private barnehager i 2020.

I en undersøkelse PBL gjorde i slutten av april, kommer det frem at syv av ti barnehager oppgir at de har ekstra kostnader knyttet til korona-tiltakene, mens kun én av ti barnehager oppgir at kommunene dekker noen av de ekstraordinære kostnadene i private barnehager.

<https://www.pbl.no/aktuelt/om-pbl/bare-en-av-ti-barnehager-far-ressurser-til-a-dekke-ekstrakostnader/>

Selv om kommunene har fått tilført ekstra finansiering fra staten, er hovedregelen at private barnehager får tilskudd basert på to år gamle regnskap i kommunale barnehager. Det er utilstrekkelig for private barnehager at kostnader til korona-tiltak påløper i 2020, mens dekning av kostnadene fra det offentlige i beste fall kommer to år senere.

PBL ser alvorlig på at dagens finansieringssystem forskjellsbehandler barn i kommunale og private barnehager både når det gjelder finansiering av bemanningsnormen og finansiering av smitteverntiltak. PBL ber derfor Stortinget sikre nødvendig finansiering til private barnehager i 2020, for å sikre at kvaliteten og mangfoldet i sektoren ivaretas.